

ZÁVĚREČNÉ POKYNY PRO SPOLEČNÉ DOHODY

Nicolas Pouget

Solving Efeso, Francie
Paříž, listopad 2009

ZÁVĚREČNÉ POKYNY PRO SPOLEČNÉ DOHODY

Nicolas Pouget
Solving Efeso, Paříž

Poděkování:

Tato zpráva byla připravena v rámci projektu ENPIRE s finanční pomocí programu Inteligentní Energie pro Evropu (Intelligent Energy Europe) na základě smlouvy číslo EIE 07/189/SI2.466706. Více informací o tomto projektu naleznete na www.enpire.eu.

Výhradní odpovědnost za obsah dokumentu nesou autoři. Obsah dokumentu nutně neodráží stanovisko Evropského společenství. Evropská komise není zodpovědná za jakékoliv případné použití informací v tomto dokumentu obsažených.

Intelligent Energy Europe

Překlad z angličtiny:

Ing. Petr Smrček, Ing. Monika Kwapulinská, Ing. Pavel Merta, MRA, s.r.o. Havířov

Obsah

1	Úvod.....	4
1.1	Pozadí a cíle projektu ENPIRE.....	4
1.2	Cíl a přehled tohoto dokumentu.....	5
2	Společné dohody	6
3	Obecný přístup k lokálním projektům.....	9
4	Specifická doporučení.....	13
4.1	Otázky ke zvážení	13
4.2	Stanovení ambicí.....	14
4.3	Formáty pro společné dohody	15
4.4	Realizace.....	15
5	Zpětná vazba z lokálních projektů.....	17
6	Závěr.....	18
7	Příklady nejlepší praxe.....	19
7.1	Energetická účinnost a obnovitelné zdroje energie: Le Grand Lyon (FR), projekt RE-START.....	20
7.2	Dobrovolná dohoda: Agenda 21, Conseil Général de l'Essonne (FR)	22
7.3	Uzemní plánování: Porta Palazzo, The Gate Project, Torino (IT)	24
7.4	Uzavírání smluv o energetické náročnosti (EPC): Městské dálkové vytápění, Město Tours (FR)	26
7.5	Akční plán v oblasti klimatických změn: Město Paříž (FR)	28
7.6	Citlivější prostřednictvím dobré praxe: Praha (CZ).....	30

1 Úvod

1.1 Pozadí a cíle projektu ENPIRE

Po celé Evropě jsou orgány místní správy zapojeny v projektech na zlepšování kvality domů v městském prostředí. Projekty zahrnují nejen výstavbu nových městských lokalit, ale stále více také restrukturalizace *stávajících* městských území. Ačkoliv primárním cílem takových projektů bude zlepšení celkové kvality bytů a sociálních podmínek v obytných čtvrtích, jsou zde také velmi dobré příležitosti pro zlepšení energetické účinnosti bytů. Zlepšení energetické účinnosti přispěje nejen ke zmírnění klimatických změn, ale může pomoci stabilizovat náklady na energii obyvatel. Je však velmi důležité uvažovat o energetické účinnosti již v rané fázi procesu územního plánování, aby se mohly realizovat optimální varianty s ohledem na energetickou infrastrukturu, energeticky účinná opatření a obnovitelné zdroje energie.

Místní úřady mají zvláštní a významnou roli v prosazování a zajišťování procesu energetické účinnosti v oblasti územního plánování a jsou často v nejlepší pozici, aby hrály vedoucí úlohu při snižování emisí CO₂. Projekt ENPIRE začal v lednu 2008 za účelem poskytnout různým stranám v procesu plánování a rozhodování dobré informace a osvědčené postupy. V tomto projektu byly vytvořeny obecné metodické pokyny a zdokumentovány praktické zkušenosti týkající se energetického plánování v projektech obnovy městských obytných zón (podívejte se rovněž na www.enpire.eu).

Tři různé příručky metodických pokynů byly připraveny díky projektu ENPIRE obsahující následující témata:

- **Proces:** Jak by měl být organizován proces energetického plánování a přípravy energetické vize, abychom dosáhli dobrých výsledků;
- **Legislativa a ambice:** Jaké požadavky na energetickou účinnost jsou vyžadovány platnými právními předpisy v různých zemích a jakým způsobem stanovit úroveň ambic, která překračuje úroveň požadovanou legislativou;
- **Společné dohody:** Jakým způsobem může být určitá výše ambic pro energetickou účinnost nebo snížení CO₂ dohodnuta mezi zainteresovanými subjekty projektu a ustanovena ve společné dohodě.

Kromě metodických pokynů několik lokálních projektů zahrnujících územní plánování a energetické studie bylo realizováno v:

- Albertslund, Dánsko
- Ávila, Španělsko
- Breda, Nizozemí
- Casale, Itálie
- Dublin, Irsko
- Havířov, Česká republika

Praktické výsledky a zkušenosti z lokálních projektů byly shromážděny v „**Hodnotící zprávě místních projektů**“.

Nakonec naše klíčové doporučení a zkušenosti jsou stručně popsány ve speciální brožuře nazvané: **“Energetická účinnost v projektech restrukturalizace městských obytných zón: Využití zkušeností a metodických pokynů z projektu ENPIRE s cílem zmírnit rozdíly mezi plánovaným stavem a skutečností”**. Všechny tyto dokumenty si můžete

stáhnout z webové stránky ENPIRE nebo kontaktovat koordinátora (W/E Consultants, email: info@w-e.nl).

1.2 Cíl a přehled tohoto dokumentu

V tomto dokumentu popisujeme soubor pokynů a doporučení, které se týkají uzavření společných dohod po volbě cílových hodnot energetické účinnosti a cílů v oblasti využití zdrojů obnovitelné energie ve stávajících nebo nových budovách.

Po období studování konceptů vytvoření energeticky účinné obytné zóny, celkové cíle v oblasti účinnosti (viz. Metodické pokyny WP3 a WP4), výsledky a technologie musí být dohodnuty a zakotveny ve formální dohodě. Tato dohoda pomůže definovat cíle, o které budou účastníci usilovat a pohnutky na lokální úrovni vyvinuté veřejnými úřady k dosažení těchto cílů. Možnými pohnutkami může být vlastnictví stavebních pozemků nebo možnost vytvořit dobré výchozí podmínky: zajištění dodatečných finančních prostředků nebo rozvinout původní projekt. Definování cílů a pokynů, jak je dosáhnout, by se mělo uskutečnit v rané fázi navrhování jakékoli obytné zóny, nové nebo zóny, která se bude renovovat.

Společná dohoda bude upřesňovat úroveň cílů, způsoby dosažení cílů, monitorování výsledků (na základě požadavků EPBD) a formalizovat podporu cílů zainteresovanými subjekty.

Cílovými skupinami této publikace jsou především municipality, bytové organizace, developeri projektů a promotři.

Pokud jde o odvětví stavebnictví, ES přijalo dvě směrnice:

- **Směrnice pro energetickou náročnost budov (EPBD), leden 2003, zavedla:**
  - Společná metodika výpočtu integrované energetické náročnosti budov,
  - Normy minimální energetické náročnosti pro nové a stávající budovy,
  - Certifikační standardy pro nové a stávající budovy,
  - Pravidelné kontroly systémů vytápění a klimatizace.
- **Směrnice o energetické účinnosti u konečného uživatele a o energetických službách, duben 2006, zavedla :**
  - Povinné energetické audity,
  - Podrobné energetické účty.

Zatím nebyly vytvořeny žádné komplexní strategie v zemích s cílem začít energeticky účinné, udržitelné renovace obytných zón. Zejména účinné právní a administrativní struktury je třeba vytvořit, energeticky účinná opatření pro renovace zvolit, udržitelné renovace domů realizovat. Za hlavní přínos renovace budov se obvykle považuje úspora energie. Je zřejmé, že většina energeticky úsporných opatření umožňuje nejen šetřit energii, ale rovněž zlepšit stav budovy a zvýšit tím hodnotu budovy. Všechny tyto úkoly by měly být řízeny jako komplexní systém, aby bylo dosaženo udržitelné renovace.

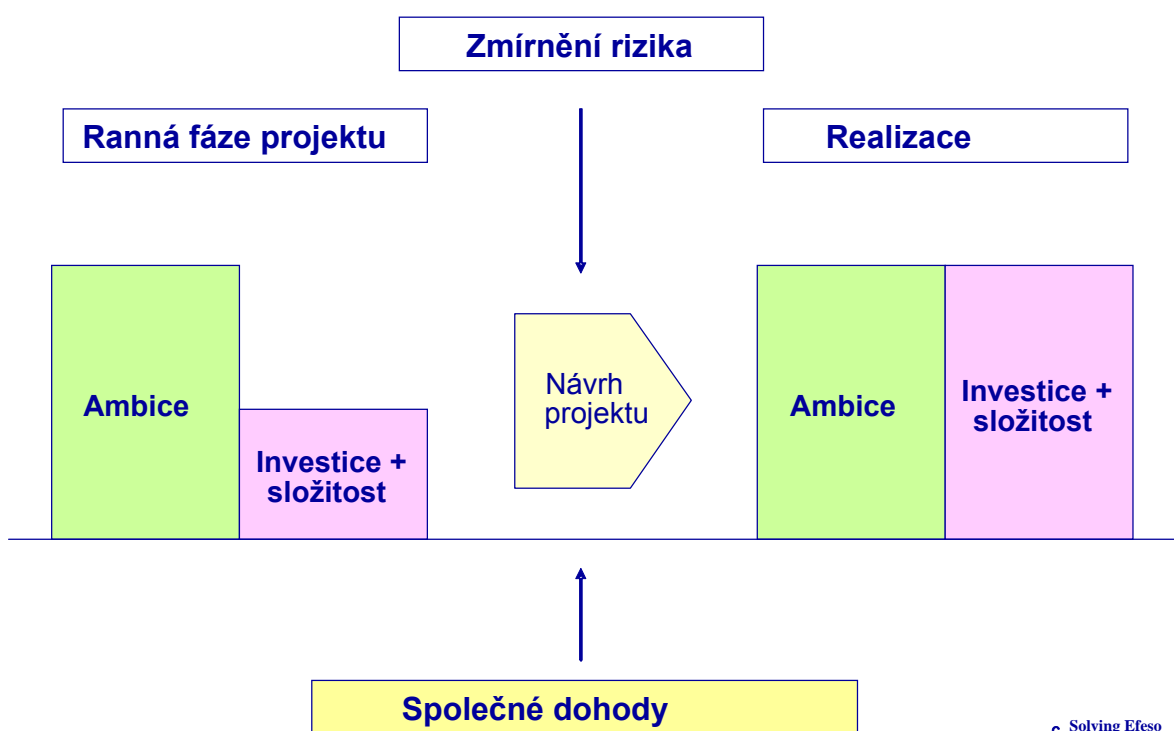
Jak zjištěno prostřednictvím projektu ENPIRE, většina závazků k dosažení cílů vyšší účinnosti je založena na dobrovolné bázi a prostřednictvím různých forem společných dohod.

Tento dokument má za cíl vymezit principy společných dohod, za účelem dosažení vysoké energetické účinnosti, rozvoje využití obnovitelných zdrojů energie a akce ke zmírnění klimatických změn v sektoru stavebnictví.

2 Společné dohody

Jsou-li evropské a národní předpisy určeny k řízení konstantního rozvoje energeticky účinných projektů nových a stávajících budov, všimáme si, že úrovně očekávaných cílových hodnot energetických úspor ještě nebylo dosaženo v mnoha členských zemích. Nedostatek kontroly při realizaci předpisů a navíc nedostatek finančních nebo technických zdrojů ztěžuje zajištění finální náročnosti účinných projektů městských obytných zón.

Následující obrázek ukazuje důležitost zmírnit rizika v ranné fázi navrhování projektů novostaveb a renovací budov.

Když je o projektu rozhodnuto a všechny zainteresované subjekty jsou přesvědčeny o nutnosti zahájit proces navrhování, první ambice jsou obvykle stanoveny na vysoké úrovni. V této fázi jsou odhadovány investice a obtížnost řízení projektu. Rizikem je, že později v procesu navrhování úroveň předpokládaných investic a složitosti mají tendenci růst, což způsobí vyšší pravděpodobnost, že počáteční cílové hodnoty energetických úspor se sníží.

Silné schéma společné dohody je proto potřebné k zajištění, že všechny zainteresované subjekty od vlastníků po stavebníky pracují stejným směrem: dosáhnout odpovídající úrovně ambicí stanovených na samém začátku projektu.

Proto by v ranné fázi návrhu projektu měly být zváženy následující kritéria:

- **Cíle udržitelných budov¹ :**
  - Minimalizace klimatických změn a rizik pro lidské zdraví a biodegradace v důsledku hospodářských aktivit, to je:
    - Zmírnit klimatické změny prostřednictvím snížení emisí CO₂ v ovzduší v důsledku spotřeby energie v budovách,
    - Snížit emise chemických sloučenin, které způsobují ztenčování ozónové vrstvy,
    - Minimalizovat odpad prostřednictvím:
      - Recyklace nebo opětovné použití materiálů,
      - Shromažďování a oddělování kancelářského a domovního recyklovatelného odpadu jako je papír a plasty,
      - Eliminace nebo omezování odpadu na stavbách,
    - Pečovat o volně žijící živočichy prostřednictvím zabránění stavění na ekologicky cenných místech a chránit a zvýšit místní ekologii; stavět v lokalitách malé ekologické hodnoty; opětovné používání stávajících budov, třeba změnou jejich funkce;
    - Pečovat o vnitřní prostředí v budovách, eliminace rizika ztráty zdraví lepší ventilací vzduchu v prostoru, minimalizace nemocnosti na onemocnění horních cest dýchacích, vyhnoutí se škodlivým stavebním materiálům, minimalizace hluku atd.
    - Chránit před radioaktivitou (radon).
  - Optimální využívání neobnovitelných (omezených) zdrojů, tj. energie, půda, minerály a další přírodní zdroje.
  - Využívání obnovitelných zdrojů jako je sluneční energie pro vytápění domů, vítr a voda pro akumulaci energie. Využití dřeva jako hlavní stavební materiál.
  - Stavba takových objektů, které umožní budoucím generacím uspokojovat jejich potřeby v oblasti kvality, trvanlivosti, pružnosti, přizpůsobivosti a územního plánování.

Ve Francii tyto cíle byly syntetizovány ADEME² ve Standardech vysoké environmentální kvality následovně:

Kontrola vnějších vlivů projektu na životní prostředí		Vytvořit zdravý a komfortní interiér	
Eko-výstavba	Eko-Management	Pohoda	Zdraví
1. Vztah budovy s jejím blízkým okolím	4. Energetický management	8. Hydrotermální komfort	12. Hygienická kvalita prostor
2. Integrované procesy a stavební materiál	5. Vodní hospodářství	9. Akustický komfort	13. Hygienická kvalita vzduchu
3. Nízké dopady stavební fáze	6. Nakládání s odpady	10. Vizuelní komfort	14. Hygienická kvalita vody
	7. Denní a dlouhodobá údržba	11. Čichový komfort	

¹ Baldwin R. Environmental assessment and management of buildings. In Proc. of the International CIB TG8 Workshop, Building and The Environment in Central and Eastern Europe, Warsaw, Říjen, 1996, str. 49-64

² Francouzská Národní agentura pro energii a životní prostředí.

- **Očekávané přínosy zelené renovace nebo koncepce³**

- Nižší náklady na energii pomocí užití jednoduššího tradičního vytápění a silnoproudých zařízení,
- Nižší náklady na údržbu díky jednoduchým službám, které je levnější opravovat nebo vyměňovat,
- Zdravější budovy byly prezentovány, za účelem snížit absentérství.

Kromě toho stojí za zmínku, že udržitelné územní plánování by mělo přispívat k celkové ekonomické a sociální organizaci území. Přijetí opatření k vytvoření integrovaných přístupů se prokázalo být efektivní (viz. příklady dobré praxe na konci tohoto dokumentu), vedlo ke zvýšení povědomí o otázkách udržitelného rozvoje a pomohly vybudovat místní technické kapacity v oblasti trvale udržitelné výstavby nebo rekonstrukce.

- **Principy integrované udržitelné renovace⁴ :**

- Zlepšení podmínek bydlení a poskytnutí uživatelsky přívětivých bytů, zvýšení flexibility celého stavebního konceptu a jeho částí dle současných a budoucích potřeb obyvatel,
- Pokles spotřeby energie a souvisejících provozních nákladů stavby,
- Zvýšené využívání environmentálně příznivých materiálů a obnovitelných zdrojů energie,
- Ekonomicky příznivé a inovativní plánování, stavění a používání opatření.

Všechna tato kritéria jsou dnes velmi dobře popsána v literatuře a začínají se šířit mezi odborníky a místními úřady. Je však stále nutné prokázat silnou vůli v realizační fázi projektů, protože volby jsou stále založeny na nákladech.

Přes předpisy ES a národní předpisy urbanisté a developerské firmy musí čelit silným obtížím při vývoji trvale udržitelných stavebních projektů v důsledku obecného nedostatku povědomí a kvalifikace v oblasti.

---

³ Keeping M., Shiers D. The "green" Refurbishment of Commercial Property. Facilities, Vol 14 (3/4), 1996, p. 15-19

⁴ Sitar M., Dean K., Kristja K. The Existing Housing Stock: New Renovation Possibilities; A Case of Apartment building Renewal in Maribor. Research Report presented at the Conference "Housing in an expanding Europe: theory, policy, participation and implementation" (ENHR). Urban Planning Institute of the Republic of Slovenia, Jul. 2006. 11 p.

3 Obecný přístup k lokálním projektům

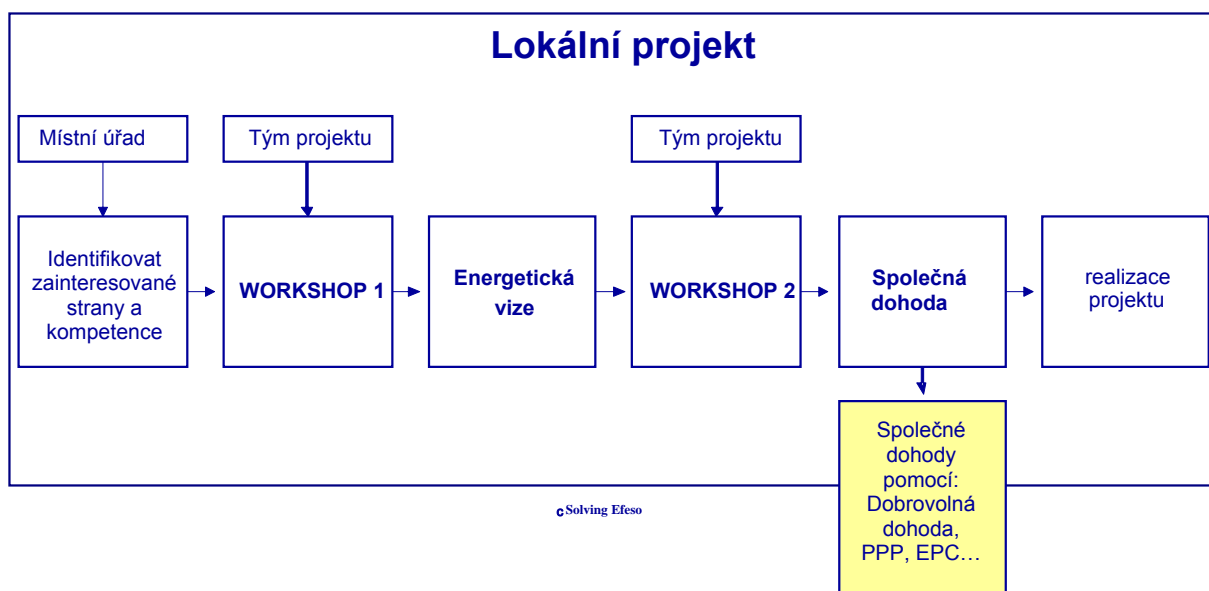
Uzavření společné dohody by se mělo řídit podle kroků popsaných níže. Tento přístup má být přizpůsoben a integrován do typických procesů vývoje městských projektů.

Důležité kroky, které se mají respektovat, jsou:

- **Vyjádření cílů sdílených** většinou zainteresovaných stran projektu,
- **Formalizovaný závazek zainteresovaných stran** k dosažení těchto cílů.

Obrázek níže zobrazuje přehled procesu používaného k zajištění optimálního uzavření společné dohody.

Kroky k zajištění vytvoření společné dohody v lokálním projektu Přístup aplikovatelný na další lokální projekty

Obecný přístup může být detailně popsán následovně:

1. Výběr projektu místním úřadem:

Výběr projektu nové stavby nebo rekonstrukce je proveden v souladu s místními cíli územního rozvoje.

Při prvním výběru projektu by se měla již zvážit kritéria udržitelnosti jako je umístění stavby a její vztah k životnímu prostředí, možnost vytvořit nebo integrovat městskou hromadnou dopravu, existence zařízení pro výrobu tepla nebo energie v okolí, zachování nebo zlepšení sociálních a ekonomických souvislostí.

2. Identifikovat lokální zainteresované subjekty:

Poté, co byl projekt jasně identifikován, je třeba zmapovat všechny zainteresované subjekty, které je třeba zapojit do stanovení a zajištění úrovně ambicí. Mezi těmito zainteresovanými stranami by se měli objevit:

- Promotoři
- Bytové organizace soc. bydlení
- Stavitelé
- Profesionální sdružení
- Místní agentury (energetické, územní plánování ...)
- Odborné vzdělávací organizace
- Vlastníci
- Bankovní a pojišťovací společnosti
- Pokud možno zástupci budoucích uživatelů
- Ostatní

3. Stanovit projektový tým

Projektový tým v rozmezí 10 až 20 lidí by měl být vytvořen v úplně prvních fázích projektu. V závislosti na fázi návrhu, projektový tým by měl zahrnovat:

- Místní subjekty, které mají rozhodovací pravomoci o projektu:
  - Volení zástupci odpovědní za projekt a místní energetickou a environmentální politiku.
  - Technický tým místního úřadu odpovědný za projekt.

Před výzvou k nabídkám jmenovat tým pro návrh projektu:

- Poradci v oblasti životního prostředí a energie v budovách

Po výzvě k nabídkám vybrat tým pro projekt:

- Projektanti a architekti
- Inženýři
- Další klíčové zainteresované subjekty: developeři, vlastníci, bytové organizace sociálního bydlení, budoucí uživatelé, obyvatelé...

Doporučení:

Řídící postup projektového týmu by měl rovněž přijmout integrovaný navržený přístup a vzdělávat celý tým o cílech, nákladech a přínosech procesu. Použití čelního, výzkumně intenzivního procesu ke stanovení strategií pro vytvoření budov, které dosahují cílů energetické náročnosti je vysoce doporučeno.

4. Workshop 1 : (viz. pokyny WP 3 o Procesu a WP 4 o Ambicích a legislativě)

Cílem prvního workshopu je schůzka týmu projektu k projednání úrovně cílů co se týká energetické účinnosti, obnovitelné energie a snížení emisí CO₂.

Konvenční proces navrhování projektu obvykle zahrnuje představení energeticky účinných technologií v průběhu vývoje návrhu. Avšak největší příležitosti pro nákladově efektivní energetická opatření se vyskytují dříve v návrhovém procesu. Před-návrhová fáze je, když tým pátrá po koncepcích návrhu souvisejících s energií, které berou v úvahu životní prostředí, klima, orientaci budovy a další znaky, které docela ovlivní účinnost do budoucna.

Animační metodologie použitá na tomto prvním meetingu musí zajistit, že cíle související s energií, obnovitelnými zdroji a klimatickými změnami byly řešeny. Jednoduchá analýza (nebo hodnocení) nákladů životního cyklu projektu může představovat užitečnou metodu, jak udělat první hodnocení projektu z hlediska udržitelnosti.

Výstup: Energetická vize o cílech projektu

První pracovní schůzka trávající alespoň půl dne by měla umožnit stanovit společnou vizi cílů projektů zainteresovaných stran projektu.

Tato společná vize může být dosažena pomocí zodpovězení následujících otázek:

- Je celková účinnost projektu v souladu s předpisy ES, národními a lokálními předpisy?
- Je celková účinnost projektu v souladu se zastavením klimatických změn, tj. vyhnout se použití fosilních zdrojů a snižování emisí skleníkových plynů?
- Byla pasivní řešení zvažena v úplně prvních fázích návrhu projektu? (aby byla přizpůsobena pro stávající budovy)
- Máme první odhad potřebného rozpočtu?
- Byly první celkové technické systémy vybrány?
- Je možné napadnout první návrh projektu a jít dále v cílech za stejného rozpočtu?
- Jaké jsou finální úrovně ambicí, které můžeme dosáhnout?

Spolu s prvními schématickými návrhy a prvními technickými elementy nebo předběžnými simulacemi by měly být syntetizovány všechny odpovědi formulované na předchozí otázky v energetické vizi.

Energetická vize sdružuje všechny ambice, které byly diskutovány během prvního meetingu a které jsou sdíleny všemi zainteresovanými subjekty.

5. Výpočty:

Na základě energetické vize, prvních technických studií a odhadů rozpočtu, zainteresované subjekty a především technické týmy připravují první stanovení velikosti projektu.

V této fázi by místní úřady měly předvídat potřebu dalších technických studií.

Studie před-proveditelnosti nebo proveditelnosti prováděné technickými týmy pomůžou:

- identifikovat výběr relevantních technologií pro projekt,
- hodnotit realizaci prvních ambicí,
- stanovit finální úroveň cílů (v průběhu druhého workshopu, viz. níže).

6. Workshop 2:

Druhý workshop je schůzka projektového týmu k prezentaci prvních výsledků výpočtů a studií před-proveditelnosti.

Na základě technických studií, adaptace jsou učiněny v první verzi dokumentu.

Očekávaným výstupem druhého workshopu je Společná dohoda, kde zainteresované subjekty:

- Sdílejí společnou vizi o úrovni ambicí projektu, které chtějí dosáhnout,
- Souhlasí usilovat o tyto ambice od koncepce po stavbu.
- Akceptují monitorování procesu a výsledků.

Výstup: Společná dohoda o energetické účinnosti a obnovitelných zdrojích energie.

7. Společná dohoda:

Společná dohoda je učiněna mezi místním úřadem, vlastníkem nebo developerskými firmami o technických požadavcích potřebných pro projekt k dosažení cílů stanovených v dokumentu energetická vize. Společná dohoda bude použita jako referenční dokument pro všechny zainteresované subjekty, za účelem udržet nejvyšší úroveň ambicí po celou dobu navrhování projektu a fázi výstavby.

Společná dohoda může být učiněna v různých formátech: od specifického dokumentu k plné integraci do projektových smluvních dokumentů. Kapitola 4.3 poskytuje několik příkladů různých forem, které společné dohody mohou mít.

Společná dohoda bude nutně specifikovat metodiku hodnocení dohodnutou zainteresovanými stranami projektu, ambice a technické požadavky přijaté pro projekt. Ke zlepšení kvality lokálních projektů, hodnotící metodologie by měla:

- být přizpůsobena kontextu,
- jednoduše implementovat a monitorovat,
- poskytnout adaptované informace všem zainteresovaným subjektům.

Užitečné ukazatelé by měly poskytnout informace o:

- Primární energetická spotřeba (nebo výroba) hotového projektu,
- Počet tun CO₂ vyprodukovaných pro výstavbu nebo při používání,
- Celkové náklady na metr čtvereční,
- Údaje o vnitřní kvalitě vzduchu,
- Spotřeba vody,
- Produkce odpadu během výroby,
- Snížení hluku,
- ...

Ukazatelé by měly být formalizovány a rozšiřovány po skončení projektu.

8. Realizace:

Realizace přes fázi navrhování, výstavby a předání je kritická. Trvání projektu představuje největší hrozbu pro udržení počátečních ambicí.

Místní úřad zde hraje důležitou úlohu při zajištění, že podmínky Společné dohody jsou respektovány. Silné kompetence managementu projektu jsou proto požadovány k udržení dobré komunikace mezi zainteresovanými subjekty, zejména v týmu projektantů, inženýrů a stavebníků. Asistence konzultantů managementu projektu se může ukázat být užitečná v dlouhém období do předání koncovému uživateli.

Hodnocení je provedeno během prací a po dokončení projektu.

4 Specifická doporučení

4.1 Otázky ke zvážení

Závazek místních úřadů

Úloha místních úřadů ve stanovení vysoké úrovně ambicí je první podmínka, která má být splněna co se týká udržitelného územního plánování. Minimální úroveň ambicí musí odpovídat požadavkům národní legislativy. Jako tvůrce veřejné politiky a rozhodnutí, místní úřady mají příležitost posílit tyto minimální požadavky například ještě nižší úroveň energetické spotřeby nebo žádat o řešení s obnovitelnou energií.

Avšak schopnost stanovit vyšší ambice je stále podmíněna:

- **Rozšířením jejich právního pole kompetencí:** můžou intervenovat na otázky územního plánování? Umožňuje jim legislativa zavést nižší míru energetické spotřeby?
- **Finančními prostředky,** které jsou jim poskytovány,
- **Kontextovou strukturou** zastavěného prostředí: historické, nové budovy, nástavby...
- **Politickou vůlí** zapojit projekty šetrné k životnímu prostředí.

Předvídat rizika politických změn

Na tomto posledním určitém bodu projekt ENPIRE má zkušenost se zranitelností dlouhodobých projektů územního plánování k politickým změnám. Některé lokální projekty byly podrobeny přímému vlivu zodpovědných politických týmů v čase provádění strategických rozhodnutí co se týká rozpočtu a udržitelnosti projektů. Výsledkem této zranitelnosti může být nedostatečný závazek co se týká energetické účinnosti nebo snížení emisí CO₂, zpoždění v rozhodovacím procesu a nebo dokonce zrušení projektu.

Je proto důležité stanovit ambice projektů a ve spolupráci s většinou zainteresovaných subjektů, jakmile je to možné k zajištění, že přežijí radikální změny v politickém managementu.

Společná dohoda se může ukázat být užitečným nástrojem v této fázi. Volení zástupci, vlastníci, navrhovatelé, koneční uživatelé a týmy projektantů a stavebníků společně formalizují své ambice na samém začátku projektu, politické riziko by se tím mělo snížit. Společná dohoda přetrvá politické změny a bude použita jako reference pro rozvoj projektu. Všechny strany zapojené do realizace společné dohody musí orientovat svou práci k zajištění, že ambice budou dosaženy.

Lokální kapacity v oblasti energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie

Vůle provádět energeticky účinné projekty musí čelit lokálním kapacitám, aby byly navrženy přizpůsobené reakce. Za prvé místní návrhářské a stavební týmy musí být dobře informovány o záležitostech klimatických změn a snižování naší závislosti na fosilních palivech. Za druhé musí být profesionálně vyškoleni k adaptování jejich zkušeností a plně integrovat tyto výzvy do svých reakcí.

Místní úřady zde mají příležitosti:

- Zvýšit povědomí o otázkách klimatických změn a přimět zainteresované subjekty, aby vytvořily své vlastní strategie zmírnění a přizpůsobení. Návrh a realizace lokálního akčního plánu v oblasti klimatických změn může být užitečné k iniciování podmínek takového kroku.
- Podporovat místní programy např. technická nebo finanční asistence poskytnutá obchodním komorám, profesním sdružením atd.
- Integrovat energetickou účinnost a snižování emisí do svých výzev k podání nabídek pro zboží a služby. Týmy územního plánování by měly potom být vybrány na základě jejich kompetencí místo systematických cenových kritérií. Stejný přístup může být použit pro výběr projektů, stavebních materiálů, systémy vytápění, stavební tým...

4.2 Stanovení ambicí

Jak zmíněno výše při stanovení ambicí bychom měli zvážit alespoň minimální požadavky stanovené národními předpisy v oblasti energetické účinnosti a integraci obnovitelných zdrojů energie. Jasná představa by měla být k dispozici všem zainteresovaným subjektům o současných požadavcích oficiálních předpisů.

Abychom zohlednili místní specifika jako ekonomický kontext, životní prostředí nebo dispozice, stanovení ambicí pro projekty udržitelného územního plánování bude muset integrovat lokální politiky nebo programy.

Mezi lokálními strategiemi, které bychom měli vzít v úvahu při stanovení cílů energetické účinnosti nebo obnovitelných zdrojů energie, následující věci by měly být analyzovány:

- Místní programy jako Agenda 21 nebo Akční plán klimatických změn: tyto dokumenty poskytují informace o lokálním kontextu a poskytují představu o cílech, které dosahovat, co se týče udržitelného rozvoje.
- Existence profesionálních odborů nebo průmyslové závazky provádět akce ve prospěch udržitelného rozvoje. Komory obchodu nebo průmyslu jsou typické organizace, které pracují na zvýšení povědomí o otázkách udržitelného rozvoje mezi profesionály.

Při stanovení ambicí by se měl rovněž učinit jasný rozdíl mezi tím, co je v souladu s existující legislativou a mezi očekáváními založenými na dobrovolném přístupu vedeném místním úřadem. Použití štítků⁵ kvality může poskytnout hmatatelné důkazy dobrovolného závazku jít za standardní předpisy.

V souladu s kompetencemi zainteresovaných subjektů zapojených v projektu, při stanovení ambicí by se mělo rovněž zvážit stanovení specifických technických cílů. Avšak je důležité nechat tým projektantů navrhnout inovativní návrh nebo systémová řešení. Workshop v procesu přispívá k diskusi platnosti návrhů a dosáhnout dohody v souladu s počátečními ambicemi.

Proto dva workshopy (nebo více, pokud je to nutné) pomohou stanovit ambice:

- První workshop: prezentovat projekt, školit (je-li nutné) tým projektu v oblasti energie a klimatických změn a diskutovat ambice.

---

⁵ Například HQE, Passivhaus nebo Minergie.

- Druhý workshop: formalizovat mezi všemi účastníky projektu strategii v oblasti energie a klimatu na úrovni projektu podle technických studií proveditelnosti.

4.3 Formáty pro společné dohody

Formát společných dohod může být různý: od formálního dokumentu obsahujícího upřesnění úrovně ambicí přijatých všemi zainteresovanými subjekty k smluvním prvkům. Finální dokument bude záviset na:

- Lokální ambice
- Úroveň intervence: územní plánování, projekt nové výstavby nebo renovace...
- Projekt samotný.

Níže je vyjmenováno několik příkladů možných formátů, které mohou být použity pro společnou dohodu:

- Dobrovolná společná dohoda
- Veřejná výzva k podání nabídek:
Specifikace a technické požadavky přijaté dle úrovně ambicí můžou být začleněny do výzvy k podání veřejných nabídek před fází návrhu a stavební fází.
- Vyjednávání (diskuse v konkurenčním prostředí):
Je-li uvedeno předem ve výzvě k podání nabídek, vyjednávání může být vedeno s kandidáty, za účelem přimět kandidáty, aby prezentovali jejich nejlepší nabídku na základě ambicí přijatých pro projekt. Tento krok je zásadní v postupu a experti v oborech územního plánování, udržitelných budov, energie a klimatických změn by měli asistovat místním úřadům. Konkurenční diskuse je systematicky organizována v rámci Partnerství veřejného a soukromého sektoru.
- Štítky a certifikáty:
Používání certifikátů znamená použití formálních dokumentů k ospravedlnění úrovně ambicí a řešení navržených k dosažení těchto cílů. Závazek v takovém postupu je dobrým způsobem, jak zapojit zainteresované strany. Tyto přístupy způsobují dodatečné náklady projektu a potřebu administrativní práce. Tyto podmínky by měly být předvídaný místními úřady.
- Energetické certifikáty Bílý nebo Zelený
- Smlouvy o energetické účinnosti (Energy performance contracting), viz. Směrnice 2006/32/EC o energetických službách, ze dne 5. dubna 2006
- Partnerství veřejného a soukromého sektoru (Public Private Partnership)

4.4 Realizace

Jakmile byly stanoveny ambice a proces navrhování je dokončován, realizační fáze je rovněž zásadní etapou v životním cyklu projektu.

Proto je užitečné zajistit realizaci pomocí nástroje silného managementu projektu, který se bude především zaměřovat na energetické záležitosti. Předchozí použití globální nákladové analýzy nebo analýzy nákladů životního cyklu může poskytnout pro tuto fázi užitečné ukazatelé.

Otázkou v tomto bodu je, jak zajistit, že projednané ambice v ranné návrhové fázi budou realizovány?

Hlavním problémem při stanovení vysokých ambicí je dosáhnout společné dohody mezi účastníky projektu a přimět je respektovat jejich závazek. Bez silného vyjednání mezi všemi zainteresovanými účastníky v rané návrhové fázi, jen obvyklé varianty budou učiněny v projektu a technické potíže vzniklé během výstavby mohou upřednostnit neúčinná a levnější řešení.

Chcete-li zabránit zmenšení ambicí v průběhu realizace, je důležité posoudit:

- Úroveň porozumění a sdílení pochopení všech účastníků ambicí prováděných podél celé fáze koncepce a výstavby,
- Dostupnost prostředků (finančních, lidských a technických) požadovaných k dosažení projektu,
- Do jaké míry může být projekt vyjednáán, zejména když jsou identifikovány dodatečné náklady,
- Úroveň informací a školení všech stran a profesionální orgány určené intervenovat v projektu ve všech různých fázích: koncepce, výstavba, užití a údržba.

Nepřetržité hodnocení realizace projektu pomocí přizpůsobeného hodnocení a monitorování může být dosaženo pomocí:

- Přizpůsobený soubor ukazatelů výkonnosti (náročnosti) ve všech etapách realizace projektu,
- Publikace a diseminace mezi zapojenými zainteresovanými stranami a pravidelně výsledků hodnotící procedury. Dřívější evropské projekty jako DISPLAY nebo GREENCITIES poskytují užitečné pokyny, jak monitorovat a sdělovat ukazatelé výkonnosti.

Všechny tyto elementy představují důležité kroky, jak předcházet riziku zmírnění ambicí v průběhu životního cyklu projektů. Pokud je vezmeme v úvahu, měly by pomoci místním úřadům při získání zkušeností, jak předvídat, navrhovat a vést udržitelné projekty územního plánování postavené na spolupráci s místními zainteresovanými subjekty.

Důležitost výzvy zlepšování energetické účinnosti a zmírnění emisí skleníkových plynů vyžaduje koordinované opatření na nižší než celostátní úrovni, že jen místní úřady se můžou ujmout jejich vedení.

5 Zpětná vazba z lokálních projektů

Stát	Stanovení ambicí	Druh dohody	Zlepšení dohody
Dánsko, Alberstlund	<ul style="list-style-type: none"> - Diskuse s projektovým týmem, municipalitou a bytovou organizací - Vyjednávání s dodavateli 	<ul style="list-style-type: none"> - Dobrovolný závazek - Sdílená vize pro definování energetické účinnosti a požadavků 	<ul style="list-style-type: none"> - Formalizovat společnou vizi týkající se ambicí
Nizozemí, Breda	<ul style="list-style-type: none"> - Silný závazek municipality a místní bytové organizace - Diskuse s obyvateli 	<ul style="list-style-type: none"> - Podepsaná dobrovolná dohoda (Kovenant Heuvel Breda) - Užití ukazatelů energetické účinnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - Systematické používání počátečních energetických studií k vyjednávání se zainteresovanými účastníky.
Česká republika, Havířov	<ul style="list-style-type: none"> - Začlenění národních cílů na lokální úrovni - Vyjednávání s týmem projektu (projektant, vlastník, místní úřad, zástupce Památkového ústavu, správcovská bytová organizace) a lokálními dodavateli tepla 	<ul style="list-style-type: none"> - Podepsaný dokument obsahující dobrovolný závazek - Stanoviska zainteresovaných stran - Začlenění záležitostí energie a udržitelnosti do ranné fáze navrhování 	<ul style="list-style-type: none"> - Identifikovat lokální zainteresované subjekty poskytující energetické služby a provádějící akce na historických budovách - Formalizovat sdílenou vizi o energetických ambicích
Itálie, Casale	<ul style="list-style-type: none"> - Zapojení obyvatel pomocí workshopů - Závazek místního úřadu - Vyjednávání s projektovým týmem 	<ul style="list-style-type: none"> - Dokumenty se stanovisky - Začlenění energetických záležitostí a udržitelnosti do ranné fáze navrhování 	<ul style="list-style-type: none"> - Zajistit vyjednávání mezi všemi zainteresovanými subjekty
Španělsko, Avila	<ul style="list-style-type: none"> - Schůzky s různými účastníky projektu - Role lokální energetické agentury koordinovat definování ambicí 	<ul style="list-style-type: none"> - Podepsaná dobrovolná dohoda mezi hlavními účastníky: Energetická agentura, projektant, municipalita, asociace inženýrů a architektů. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zapojit účastníky ve velmi ranných fázích navrhování - Vyvinout oboustranně výhodné přístupy
Francie, Le Grand Chalon	<ul style="list-style-type: none"> - Předběžné energetické studie - Schůzky s místním úřadem a zainteresovanými subjekty 	<ul style="list-style-type: none"> - Žádná dohoda 	<ul style="list-style-type: none"> - Předvídat možné potíže v politických závazcích - Oddělit fáze vývoje projektu od politických období
Irsko, Dublin	<ul style="list-style-type: none"> - Dokumenty lokální strategie zahrnující otázky udržitelnosti - Vyjednávání s bytovou organizací 	<ul style="list-style-type: none"> - Smluvní dokumenty 	<ul style="list-style-type: none"> - Předvídat co nejvíce vývoj předpisů - Integrovat energetické záležitosti co nejdříve je to možné

6 Závěr

Z toho, co bylo teoreticky popsáno a vyzkoušeno v lokálních projektech v průběhu projektu ENPIRE, společná dohoda je:

- Není nutná, ale důležitá v některých případech k formalizaci závazků zainteresovaných stran projektu.
- Není založena jen na finančních nebo technických řešeních.
- Pomáhá přimět zainteresované strany sdílet společné mínění o výzvách (snížení energetické spotřeby, zastavení klimatických změn, rozvoj obnovitelných zdrojů energie) a o úrovni ambicí.
- Podílí se na snížení rizika zmenšení ambicí mezi počátečními ambicemi a kontextuálními omezeními, které mohou ovlivnit počáteční ambice.

Jak je vidět pro společné dohody můžeme přijmout různé podoby nebo použít několik metod k jejich dosažení. Abychom zajistili, že Evropské, národní a lokální předpisy udržitelného územního plánování jsou prováděny a dokonce se pújde za ně, je stále nezbytné použít metody silného řízení projektu v průběhu životního cyklu projektu.

Závěrem klíčové body ve stanovení ambicí a uzavření společných dohod můžeme shrnout následovně:

- **Stanovení ambicí :**
  - Sdružit zainteresované strany
  - Stanovit realistické a ambiciózní úrovně
  - Odolávat opakujícímu se pokušení zmenšení ambicí
  - Formalizovat co nejvíce je to možné
- **Společné dohody :**
  - Nutné zapojit zainteresované strany na různých úrovních projektu
  - Požadovat specifické dovednosti řízení projektu
  - Hodnotit a monitorovat účinnost projektu

7 Příklady nejlepší praxe

Následující příklady představují portfolio dobrých praktických zkušeností používaných k uzavření společných dohod v lokálním projektu:

- Energetická účinnost a obnovitelného zdroje energie:
  - Le Grand Lyon (FR), projekt RE-START
- Dobrovolná dohoda :
  - Conseil Général de l'Essonne (FR), Agenda 21
- Územní plánování:
  - Torino (IT), Porta Palazzo - The Gate Project
- Energy Performance Contract (Smlouva o energetické účinnosti):
  - Město Tours (FR), městské dálkové vytápění
- Akční plán klimatických změn:
  - Město Paříž (FR), tématické workshopy se zainteresovanými stranami (včetně stavebního sektoru)
- Citlivější prostřednictvím dobré praxe:
  - Město Praha (CZ)

7.1 Energetická účinnost a obnovitelné zdroje energie: Le Grand Lyon (FR), projekt RE-START

Zapojení místních zainteresovaných subjektů v oblasti energetické účinnosti.

Klíčové znaky:

- Městská oblast
- 57 měst, včetně Lyon
- 1 300 000 obyvatel

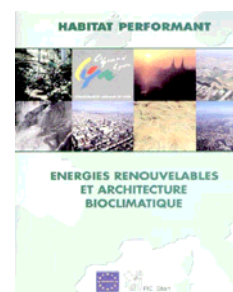
Kontext:

Evropský projekt "Re-Start" (Renewable Energy Strategies and Technology Applications for Regenerating Towns), zahájen v roce 1994.

Osm důležitých evropských měst bylo zapojeno v projektu (včetně Grand Lyon), s podporou poradenského konsorcia zvaného G.E.I.E. RESET.

Cíl:

Začlenění energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie do územního plánování a bytových politik pomocí přístupu spolupráce a pilotních projektů.

Popis:

- 7 pilotních projektů mezi municipalitami Grand Lyon: 88 sociálních bytů postavených v souladu se specifikacemi navrženými v projektu technickým týmem RE Start.
- Dostupné technické specifikace pro pilotní projekty:
  - Volba mezi třemi technickými solárními možnostmi: kombinovaný solární systém (vytápění a teplá užitková voda), solární ohřev teplé užitkové vody a využití solárních zisků.
  - Volba doplňující varianty: snížení spotřeby elektřiny ve veřejných a/nebo soukromých objektech nebo využití dešťové vody na střeše.
  - Realizace 20 kvalitativních opatření ke zlepšení pohody: bioklimatická architektura, zvuková a termální izolace, vysoce účinné vytápění, řízení spotřeby vody, osvětlení, elektřina pro veřejný majetek, recyklace odpadu, úklidové práce, vnitřní kvalita vzduchu, solární články, údržba, monitorování.
  - Částka za roční spotřebu vody a účet za energie pod 12,2 € / m² pro nájemníka.
- Více informací o projektu RE-Start:
<http://www.resetters.org/RESET/r-0-restart.html>

Partnerství:

- Communauté Urbaine « Grand Lyon »
- Evropské společenství pomocí programu THERMIE
- ADEME a Rhône-Alpes Region : fondy pro studie, práce, monitorování a hodnocení
- Poradenské firmy

- Lokální energetická agentura z Lyonu : propagující projekt RE-Start na území Lyonu a vytvoření příručky Environmentální kvalita budov.

Financování:

Maximální dotace na byty: 3 811 € včetně DPH

Další kroky:

- Vytvoření referenční příručky Environmentální kvalita budov pro veřejné a soukromé projekty postavené na území Le Grand Lyon,
- Městská vyhláška schválená v prosinci 2007.

7.2 Dobrovolná dohoda: Agenda 21, Conseil Général de l'Essonne (FR)

Zapojování místních zainteresovaných stran.

Klíčové znaky:

Třetí správní oblast regionu Ile-de-France

- 196 měst
- 1 153 400 obyvatel

Kontext:

- Druhá Agenda 21 se specifickou částí věnovanou udržitelným teritoriím (realizace Teritoriálního akčního plánu v oblasti klimatu...).
- Bydlení: klíčový předmět (obnova, energetická účinnost a řízení spotřeby, snížení nákladů); výstavba nebo obnova respektující standardy vysoké environmentální kvality.

Cíl:

Spojit všechny aktéry – municipality, asociace, soukromý sektor a obyvatelé, aby jednali přímo nebo kolektivně.

Popis:

- Sdílená předběžná dohoda navržená správními oblastmi definující pravidla ke stanovení akcí.
- Zainteresované strany se zavázaly:
  - Uznat potřebu kolektivní mobilizace a kompletní implikace.
  - Zahrnout výzvy udržitelného rozvoje do jejich vlastní organizace.
  - Zúčastnit se workshopů, které se jich týkají, za účelem definovat akce s partnery.
  - Jmenovat spolupracovníka představujícího jejich celek v komisích, workshopech...
  - Souhlasit být vedoucím nebo partnerem akcí s ohledem na jejich kompetence.
  - Akceptovat monitorování, hodnocení, pravidelnou komunikaci akcí.
- Více informací o Sdílené předběžné dohodě o udržitelném rozvoji v Essone (jen francouzsky):

http://www.essonne.fr/developpement_durable/le_2e_agenda_21_departemental/lcommitment_des_acteurs/

Partnerství:

- Všichni partneři Agendy 21
- Veřejný dokument

Financování:

Nezahrnuto v předběžné dohodě.

PROTOCOLE D'ENGAGEMENTS PARTAGES
Pour un développement durable du territoire

L'avenir de notre planète est une question qui nous préoccupe tous; avec la publication du 4ème rapport du Groupe Intergouvernemental d'experts sur l'évolution du climat, il est incontestable que notre mode de développement (nos modes de vie, de production, de consommation) a un impact négatif sur le climat, les ressources naturelles et au final les conditions de vie des populations.

Pour trouver des solutions à ces enjeux, et inventer collectivement les nouvelles voies d'un développement qui soit durable et solidaire, la mobilisation de tous et de chacun d'entre nous est nécessaire.

Aussi, en Essonne, nous, citoyens, acteurs économiques, collectivités, associations et Institutions décidons de nous engager à définir une stratégie partenariale et citoyenne pour le développement durable et solidaire en Essonne aboutissant à un plan d'actions partagé.

A cet effet, les signataires de ce protocole s'engagent à :

- Reconnaître la nécessité d'une mobilisation collégiale et d'une implication de tous en matière de développement durable et solidaire,
- Inclure les enjeux de développement durable et solidaire dans leur propre fonctionnement,
- Participer aux ateliers de concertation les concernant visant à définir les actions des partenaires dans le cadre des 4 pôles d'enjeux issus des forums,
- Désigner pour les y représenter une personne dotée d'un mandat clair qui puisse être le relais de la réflexion menée dans les ateliers au sein de son organisme et auprès de ses partenaires,
- Accepter d'être pilotes d'actions dans les domaines relevant de leurs compétences, et partenaires de celles nécessitant leur présence,
- Accepter que ces actions fassent l'objet d'un suivi, d'une évaluation et d'une communication réguliers.

Les acteurs du territoire suivant s'engagent à respecter et à faire vivre le présent protocole :

Fait à _____, le _____

Michel BERSON
Président du Conseil général de l'Essonne

11

Zdroj: Site Internet du Conseil Général: <http://www.essonne.fr/>

Další kroky:

Předběžná dohoda podepsaná 151 aktéry ve správní oblasti (místní autority, nevládní organizace, firmy...) v říjnu 2008.

Po prvním hodnocení emisí skleníkových plynů (2008), department se nyní zabývá definováním lokálního akčního plánu v oblasti klimatických změn.

Racionální využívání energie a rozvoj obnovitelných zdrojů ve stavebním sektoru bude řešen v tomto rámci.

7.3 Uzemní plánování: Porta Palazzo, The Gate Project, Torino (IT)

Zapojení zainteresovaných stran.

Klíčové znaky:

- Jedna z hlavní čtvrti Torino (hlavní město Piemont, v Itálii)
- 8 000 obyvatel
- 40 000 pracovníků denně kvůli tržním aktivitám (jeden z největších v Evropě).

Kontext:

- Degradace městského území a sociální sítě (kriminalita, degradace budov, nebezpečnost zejména mezi komunitami imigrantů...).
- 26 městských pilotních projektů (včetně Porta Palazzo) podpořené FEDER v 1997.

Cíl:

- Zlepšení života a pracovních podmínek v rámci čtvrti
- Podpořit správu, účast obyvatel na obnovení čtvrti
- Vytvořit sdílenou a dlouhodobou vizi oblasti

Popis:

- V roce 1998 vytvořen projekt Rada Porta Palazzo, nezisková organizace tvořená zástupci veřejných a soukromých subjektů.
Mise: řídit a realizovat program financovaný Evropskou unií, městem Torino a italským ministerstvem “*dei Lavori Pubblici*” (Veřejné práce)
- 19 akcí definovaných v projektu odpovídající 4 strategickým osám:
  - Podpořit místní ekonomii
  - Velké úsilí v klíčových sektorech jako vzdělání, zdraví, bezpečnost
  - Ochrana životního prostředí pomocí projektů na snížení spotřeby energie a nakládání s odpady
  - “Upevnit” sociální život
- Prosinec 2001
  - Evropská fáze uzavřena
  - Dosažení 18 akcí použitím 97% zdrojů
- Více informací o projektu Porta Palazzo:
<http://www.comune.torino.it/portapalazzo/eng/bancadati/index.htm>
http://urbact.eu/fileadmin/subsites/regenera/Turin_THE_GATE.pdf (francouzsky)

Partnerství:

- Evropská unie prostřednictvím FEDER
- Italské ministerstvo “*dei Lavori Pubblici*”
- Město Torino

Financování:

Globální rozpočet 5 milionů Eur poskytnutých:

- 50% FEDER
- 30% Město Torino
- 20% soukromý sektor

Další kroky:

- Červen 2002 : Projekt Rada se stal Agenturou pro územní rozvoj
- Agentura je řízena správní radou (město Torino, zástupci místní podnikatelské sféry jako například obchodní komora, bankovní nadace a důležité neziskové asociace).
- Agentura integruje permanentní forum účastníků zahrnujícího 50 dobrovolných zástupců místních zainteresovaných stran jako vzdělávací síť, nevládní organizace, soukromé společnosti, místní instituce...

7.4 Uzavírání smluv o energetické náročnosti (EPC): Městské dálkové vytápění, Město Tours (FR)

Uzavírání smluv se zainteresovanými subjekty.

Klíčové znaky:

Město umístěno v regionu Centre, ve Francii

- Klasifikováno městem umění a historie francouzským ministerstvem kultury
- 137 046 obyvatel

Kontext:

- Nový předpis ve Francii představil «partnerství veřejného a soukromého sektoru». Smlouvy o energetické účinnosti jsou určeny k podpoře (soukromých) investic do energeticky účinných zařízení vlastněných místními úřady.
- Město Tours vyhlásilo výzvu k podání nabídek na správu rozvodů tepla městských budov:
  - Udržovat zařízení
  - Zlepšit energetickou účinnost
  - Integrovat racionální rozvoj zdrojů obnovitelné energie.

Cíl:

- Přijmout globální nákladový přístup, sdílet rizika a přínosy se soukromým partnerem
- Sdílet tradiční poslání města jako program energetické účinnosti a řízení energetické spotřeby
- Urychlit realizaci projektu

Popis:

- Realizace smlouvy u energetické náročnosti:
  1. Analýza současné situace: zpráva o spotřebě energie založená na měsíčních zprávách za posledních 10 let
    - Obvod: 160 zainteresovaných subjektů
    - Zařízení v dobrém stavu, avšak zdokonalitelné
    - Možnosti úspor v oblasti řízení spotřeby energie
  2. Audit / interní studie
  3. Předběžná studie:
    - Odůvodnit použití tohoto kontraktu s ohledem na další možnosti
    - Specifikovat všechny aspekty kontraktu: investice a modernizace
  4. Realizace smlouvy o energetické náročnosti:
    - 3 vybraní poskytovatelé pracující na postižené oblasti pro kontrakt trvající 12 let
  5. Cíle:
    - Snížení spotřeby fosilních paliv o 7,5% před 2009
    - Snížení emisí skleníkových plynů o 15% před 2009
    - Úspory: 134 000 € za rok
- Certifikáty energetických úspor ("Bílé certifikáty") pro 33 GWh předem stanovené kumulované úspory, které jsou oceněny cílovou částkou 84 000 € bez daně, která se odečítá z investice do energetických úspor.

Partnerství:

- Město Tours
- Dodavatel zakázky energetické účinnosti. Dodavatel může představovat konsorcium.

Financování:

Rozpočet: 2,6 milionů €

Další kroky:

- Zisky jsou investovány zpět do energeticky úsporných opatření.
- Zůstatek nepoužitý před posledním rokem kontraktu je investován do energeticky účinných projektů.

7.5 Akční plán v oblasti klimatických změn: Město Paříž (FR)

Klíčové znaky:

- Hlavní město Francie
- > 2 miliony obyvatel

Kontext:

Jako člen úmluvy Aalborg město Paříž rozhodlo v 2005 vydat akční teritoriální plán v oblasti klimatu, za účelem snížit emise skleníkových plynů.

Cíl:

- Zpracovat teritoriální akční plán v oblasti klimatu založený na rozsáhlé konzultaci.
- Iniciovat akční plán a vytvořit teritoriální dynamiku, za účelem zapojit místní zainteresované subjekty do realizace.

Popis:

- Přístup založený na široké veřejné konzultaci (obyvatelé, ekonomičtí a sociální aktéři):
  - Globální přístup s cílem integrovat problematiku klimatických změn do všech sektorů.
  - Rozsáhlé konzultace, za účelem:
    - Zvýšit povědomí o klimatických změnách
    - Zpracovat akční plán pomocí inovativního participačního přístupu
    - Vydat konkrétní akční plán priorit.
- Konzultace založené na organizaci tématických workshopů:
  - 8 témat korespondujících hlavním výzvám týkajícím se klimatických změn na lokální úrovni: doprava, bydlení, územní plánování, distribuce energie, nakládání s odpady, veřejné povědomí...
  - 8 tématických pracovních skupin představitelů z Paříže, obyvatel, nevládní organizace a soukromého sektoru.
  - "Bílá kniha: říká o lidech Paříže co se týká klimatických změn", používaná jako surový materiál pro municipalitu k zpracování jejich akčního plánu.
- Více informací na:
www.paris.fr

Partnerství:

- Interní služby města
- Političtí, ekonomičtí a sociální aktéři

Financování:

- Finanční detailní plán klimatického plánu
- Investiční plán zahrnující renovaci 100 000 pařížských budov jako akce plánu v oblasti klimatu

Další kroky:

- Vytvoření lokální agentury pro klima určené k centralizaci technických a administrativních expertíz co se týká problematiky klimatických změn.
- Klimatický klub: poradní struktura s místními zainteresovanými subjekty zodpovědnými za monitorování a hodnocení akčního plánu klimatických změn.

7.6 Citlivější prostřednictvím dobré praxe: Praha (CZ)

Klíčové znaky:

- Hlavní město České republiky
- 496 km²
- > 1,2 miliónů obyvatel
- 57 městských obvodů

Kontext:

- Hlavní znečišťovatelé vzduchu (průmysl a doprava)
- Závislost na fosilních palivech
- NOx a PM10 jako nejzávažnější znečišťující látky
- Hlavní energetický plán přijat v 2007

Cíl:

- Realizovat hlavní energetický plán a Akční plán
- Stát se příkladem v České republice pro další municipalitu k opětné aplikaci projektu.

Popis:

Energetická a environmentální politika města Praha má 5 priorit:

- Priorita č. 1: Opatření na podporu energetických úspor v budovách ve vlastnictví města Praha.
- Priorita č. 2: Opatření na podporu racionálního a efektivního využívání energie na území Prahy.
- Priorita č. 3: Opatření na podporu využívání obnovitelných zdrojů energie, WES a perspektivní zdroje energie.
- Priorita č. 4: Zlepšování bezpečnosti a spolehlivosti distribuce energie.
- Priorita č. 5: Opatření na podporu realizace cílů místní energetické politiky:
  - Praha jako příklad dobré praxe pro další regiony a výměnu zkušeností
  - Vzdělávací programy a školení ke zvýšení povědomí a podnítit užití obnovitelných zdrojů energie.
  - Dobrovolná dohoda uzavřená na územní města Prahy
  - Získání finančních zdrojů
  - Aktivity Pražské energetické agentury